2025/2075

14.10.2025

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2025/2075,

annettu 8 päivänä lokakuuta 2025,

asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta unionissa noudatettavan toimitussyklin lyhentämiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ([1]),

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 ([4]) 5 artiklan 2 kohdassa säädetään useimpien kauppapaikoissa toteutettavien siirtokelpoisia arvopapereita koskevien liiketoimien toimitusajasta. Tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta tällaisten liiketoimien sovitun toimituspäivän on oltava viimeistään kaupanteon jälkeinen toinen pankkipäivä. Tällaista ajanjaksoa kutsutaan ’toimitussykliksi’. Vaatimusta, jonka mukaan toimituksen on tapahduttava viimeistään kaupanteon jälkeisenä toisena pankkipäivänä, kutsutaan ’T+2-toimitussykliksi’ tai yksinkertaisemmin ’T+2-sykliksi’.

(2) Siirtokelpoisia arvopapereita koskevien liiketoimien pitkät toimitusajat lisäävät liiketoimien osapuoliin kohdistuvia riskejä ja vähentävät ostajien ja myyjien mahdollisuuksia tehdä muita liiketoimia. Näistä syistä monet kolmansien maiden lainkäyttöalueet ovat siirtyneet, ovat siirtymässä tai aikovat siirtyä yhden pankkipäivän pituiseen toimitusaikaan kaupanteon jälkeen, jäljempänä ’T+1-sykli’. Maailmanlaajuinen siirtyminen lyhyempiin toimitusaikoihin aiheuttaa kuitenkin epäyhdenmukaisuutta unionin ja maailmanlaajuisten rahoitusmarkkinoiden välille. Kyseiset epäyhdenmukaisuudet lisääntyvät entisestään, kun yhä useammat maat siirtyvät T+1-sykliin, mikä lisää unionin markkinatoimijoille tällaisista epäyhdenmukaisuuksista aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi jotkin pääomamarkkinat ovat jo lyhentäneet toimitussyklin T+0-sykliin tietyntyyppisten liiketoimien osalta. Arvopaperikeskukset toimittavat unionissa jo merkittävän määrän liiketoimia T+0-syklin tasolla.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010 ([5]) perustettu Euroopan valvontaviranomainen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen), jäljempänä ’arvopaperimarkkinaviranomainen’, totesi 18 päivänä marraskuuta 2024 julkaistussa raportissaan, joka koski arviota toimitussyklin lyhentämisen asianmukaisuudesta Euroopan unionissa, että toimitussyklin lyhentäminen unionissa T+1-sykliin vähentäisi merkittävästi markkinoilla esiintyviä riskejä, erityisesti vastapuoli- ja volatiliteettiriskejä, ja vapauttaisi pääomaa, jota ei enää tarvita vakuuksien muutospyyntöjen kattamiseen. T+1-toimitussykli antaisi myös unionin pääomamarkkinoille mahdollisuuden pysyä mukana muiden maailmanmarkkinoiden kehityksessä ja poistaisi toimitusaikojen nykyiseen epäyhdenmukaisuuteen liittyvät kustannukset. Se edistäisi myös yhtiötapahtumia koskevien standardien ja markkinakäytäntöjen yhdenmukaistamista unionissa ja yleisemmin unionin pääomamarkkinoiden kilpailukykyä. Komissio yhtyy näihin päätelmiin.

([1]) EUVL C, C/2025/2274, 14.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2274/oj.
([2]) EUVL C, C/2025/3203, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3203/oj.
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. syyskuuta 2025 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 29. syyskuuta 2025.
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1, ELI: https://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).
([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(4) Sen vuoksi on aiheellista tehdä asetukseen (EU) N:o 909/2014 kohdennettu muutos nykyisen pakollisen toimitussyklin lyhentämiseksi enintään yhteen pankkipäivään kaupanteon jälkeen. Kyseinen toimitussyklin lyhentäminen ei estäisi arvopaperikeskuksia toimittamasta liiketoimia vapaaehtoisesti samana päivänä kuin kaupantekopäivä, jos se on teknisesti toteuttavissa.

(5) Arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien avulla markkinaosapuolet voivat hallita likviditeetti- ja rahoitustarpeitaan joustavasti. Markkinasuuntaukset osoittavat, että tällaisia liiketoimia käytetään yhä enemmän kauppapaikoissa. Tietyt arvopapereilla toteutettavat rahoitustoimet, joilla käydään kauppaa kauppapaikoissa, kuuluisivat T+1-toimitussykliä koskevan vaatimuksen soveltamisalaan. Kyseiset liiketoimet olisi kuitenkin vapautettava T+1-toimitussykliä koskevasta vaatimuksesta, kun otetaan huomioon tällaisten liiketoimien standardoimaton luonne ja erityisesti standardoimattomat toimitusajat, joista tällaisten liiketoimien osapuolten on mahdollisesti sovittava tavoitteidensa saavuttamiseksi, ja jotta niiden toteuttamista kauppapaikoissa ei estettäisi. Jotta vältettäisiin T+1-toimitussykliä koskevan vaatimuksen kiertämisen riski, vapautusta olisi sovellettava vain, jos kyseiset arvopapereilla toteutettavat rahoitustoimet dokumentoidaan yksittäisinä liiketoimina, jotka koostuvat kahdesta toisiinsa liittyvästä toiminnosta. Näin ollen ja sovellettaessa T+1-toimitussykliä koskevaa vaatimusta dokumentoimattomiin arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin olisi sovellettava kyseistä vaatimusta. Nimenomaista vapautusta ei tarvita vakuudellisten limiittiluotonantotransaktioiden osalta, koska ne eivät ole siirtokelpoisia arvopapereita koskevia liiketoimia eivätkä näin ollen kuulu T+1-toimitussykliä koskevan vaatimuksen soveltamisalaan.

(6) Asetuksessa (EU) N:o 909/2014 säädetään erilaisista toimenpiteistä toimituspuutteiden korjaamiseksi, mukaan lukien velvoitteensa laiminlyöneille osallistujille asetetut rahaluonteiset seuraamukset. Kyseisten rahaluonteisten seuraamusten laskenta määritetään komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/389 ([6]) yksilöityjen parametrien perusteella. Komission odotetaan seuraavan markkinakehitystä, toimituspuutteiden määrää ja alan valmiutta noudattaa T+1-toimitussykliä koskevaa vaatimusta ja tarkastelevan vastaavasti, onko olemassa merkittävä riski siitä, että siirtyminen T+2-syklistä T+1-toimitussyklin vaatimuksiin johtaisi toimituspuutteiden merkittävään kasvuun. Jos tällainen riski havaitaan, komissio voi tarvittaessa harkita delegoidun asetuksen (EU) 2017/389 mukauttamista vastaavasti tai toteuttaa muita asianmukaisia toimenpiteitä asetuksessa (EU) N:o 909/2014 säädettyjen valtuuksien rajoissa sekä taloudellisten että muiden kuin taloudellisten kielteisten seurausten lieventämiseksi. Mahdollisten mukautusten olisi oltava väliaikaisia sekä oikeassa suhteessa tavoitteeseen, ja ne olisi suunniteltava siten, että alalle ei aiheudu kohtuuttomia kustannuksia.

(7) Arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi seurattava arvopaperitoimituksen tehokkuutta T+1-toimitussykliin siirtymisen aikana ja raportoitava siitä useammin kyseistä siirtymää välittömästi edeltävinä ja välittömästi seuraavina kuukausina. Kun otetaan huomioon, että tämän asetuksen nojalla tietyntyyppisille arvopapereilla toteutettaville rahoitustoimille on myönnetty vapautus T+1-toimitussykliä koskevasta vaatimuksesta, arvopaperimarkkinaviranomaisen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisten arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien toimituksen tehokkuuteen, joilla käydään kauppaa kauppapaikoissa tai niiden ulkopuolella.

(8) Asetus (EU) N:o 909/2014 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

(9) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli ottaa käyttöön lyhyempää toimitussykliä unionissa, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(10) Tämän asetuksen soveltamispäivää olisi lykättävä, jotta varmistetaan, että kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät ovat riittävän hyvin valmistautuneita ja pystyvät siirtymään T+1-toimitussykliin koordinoidusti ja oikeaan aikaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

([6]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/389, annettu 11 päivänä marraskuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 täydentämisestä toimituspuutteiden vuoksi määrättävien rahaluonteisten seuraamusten laskennassa käytettävien parametrien ja vastaanottavissa jäsenvaltioissa olevien arvopaperikeskusten toiminnan osalta (EUVL L 65, 10.3.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/389/oj).

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 909/2014 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) N:o 909/2014 seuraavasti:

1) korvataan 5 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja siirtokelpoisia arvopapereita, joilla käydään kauppaa kauppapaikoissa, koskevien liiketoimien osalta sovitun toimituspäivän on oltava viimeistään kaupanteon jälkeinen ensimmäinen pankkipäivä.

Ensimmäisessä alakohdassa säädettyä vaatimusta ei sovelleta seuraaviin:

a) liiketoimet, joista on sovittu yksityisesti mutta jotka toteutetaan kauppapaikalla;

b) liiketoimet, jotka toteutetaan kahdenvälisesti mutta joista ilmoitetaan kauppapaikkaan;

c) ensimmäinen liiketoimi, jossa asianomaiset siirtokelpoiset arvopaperit kirjataan arvo-osuusmuodossa ensimmäistä kertaa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

d) seuraavat arvopapereilla toteutettavat rahoitustoimet edellyttäen, että ne dokumentoidaan yksittäisinä liiketoimina, jotka koostuvat kahdesta toisiinsa liittyvästä toiminnosta:

i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/2365 (*) 3 artiklan 7 alakohdassa määritelty arvopapereiden lainaksi antaminen tai arvopapereiden lainaksi ottaminen;

ii) asetuksen (EU) 2015/2365 3 artiklan 8 alakohdassa määritelty osto-myynti-transaktio tai myynti-osto-transaktio;

iii) asetuksen (EU) 2015/2365 3 artiklan 9 alakohdassa määritelty takaisinostotransaktio.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj).”;

2) muutetaan 74 artikla seuraavasti:

a) lisätään 1 kohdan a alakohtaan alakohta seuraavasti:

”ia) liiketoimien luokat, liiketoimien sovittu toimituspäivä ja se, toteutetaanko liiketoimet kauppapaikoissa;”;

b) korvataan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohta seuraavasti:

”d) komission pyynnöstä 1 kohdan a alakohdan ia alakohdassa sekä e, h, j ja k alakohdassa tarkoitettujen kertomusten osalta.”;

3) lisätään 75 artiklan ensimmäiseen kohtaan alakohta seuraavasti:

”aa) markkinavaikutusta, joka aiheutuu siitä, että tietyntyyppiset arvopapereilla toteutettavat rahoitustoimet vapautetaan vaatimuksesta, joka koskee toimitusta viimeistään kaupanteon jälkeisenä ensimmäisenä pankkipäivänä 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sekä kyseisen vapautuksen perusteluja;”.

2 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 11 päivästä lokakuuta 2027.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 8 päivänä lokakuuta 2025.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	M. BJERRE